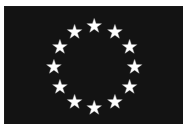

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Kultūros ir švietimo komitetas

NEGALUTINIS
2006/2130(INI)

20.9.2006

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl profesionalaus futbolo ateities Europoje
(2006/2130(INI))

Kultūros ir švietimo komitetas

Pranešėjas: Ivo Belet

PR\631110LT.doc

PE 378.708v01-00

Vertimas pagal sutartį

LT

LT

PR_INI

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	8

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl profesionalaus futbolo ateities Europoje (2006/2130(INI))

Europos Parlamentas

- atsižvelgdamas į Nicos deklaraciją dėl tam tikrų sporto ir jo socialinės funkcijos Europoje ypatumų,
  - atsižvelgdamas į pirmininkaujančios JK parodytą iniciatyvą dėl Europos futbolo, po kurios buvo atliktas tyrimas „2006 m. nepriklausoma Europos sporto apžvalga“ („*Independent European Sport Review 2006*“),
  - atsižvelgdamas į ETT ir Pirmosios instancijos teismo precedentų teisės ir Komisijos sprendimų dėl su sportu susijusių reikalų praktiką,
  - atsižvelgdamas į savo Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto pranešimą ir Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto ir Teisės reikalų komiteto nuomones (A6-0000/2006),
- A. kadangi Europos sportas, ypač futbolas, yra neatskiriama Europos kultūros dalis, o nusistovėjusi Europos futbolo modelio atvirų sporto varžybų struktūra, kurioje daug mėgėjiškų klubų sudaro pagrindą geriausiems profesionaliems klubams, yra ilgalaikių demokratinių tradicijų rezultatas;
- B. kadangi futbolas vaidina svarbų socialinį ir pedagoginį vaidmenį ir yra veiksminga socialinio įtraukimo ir daugiakultūrio dialogo priemonė,
- C. kadangi profesionalaus futbolo ekonominiams aspektams taikoma Bendrijos teisė,
- D. kadangi dėl vis didėjančio profesionalumo ir komercijos lygio padidėjo ir Bendrijos teisės įtaka, o tai savo ruožtu sukėlė teisinį neapibrėžtumą, nes tampa neaišku, kokią autonomiją turi savivaldos institucijos, pvz., UEFA ir nacionalinės futbolo klubų asociacijos, ir kiek, vykdydamos joms suteiktus savivaldos įgaliojimus, jos yra susijusios su tam tikrais Bendrijos teisės principais,
- E. kadangi šis teisinis neapibrėžtumas yra problemiškas ne tik ekonominiu požiūriu, bet ir ypač socialiniu, kultūriniu ir pedagoginiu futbolui keliamų užduočių atžvilgiu,
- F. kadangi profesionalūs futbolo klubai veikia kitomis rinkos sąlygomis nei kiti ekonominiai sektoriai, nes profesionalūs klubai gali išgyventi tik dėl subalansuotų sporto rungtynių,
- G. kadangi dėl, *inter alia*, vis svarbesnėmis tampančių ir su nacionalinės transliavimo rinkos dydžiu ir individualaus transliacijų teisių pardavimo kai kuriose lygose praktika susijusių

pajamų už transliacijas didėjanti ekonominio turto ir sportinių pajėgumų koncentracija kelia grėsmę profesionalaus futbolo ateičiai Europoje,

- H. kadangi skirtingos nacionalinės taisyklės Europoje lemia nevienodas ekonomines ir teisines sąlygas ir tokia padėtis rimtai trukdo laisvai ir sąžiningai sportinei konkurencijai tarp komandų nacionalinėse ir Europos lygose, kartu ir tarp nacionalinių komandų,
- I. kadangi, nepaisant to, kad 1995 m. sprendimas *Bosman* byloje teigiamai paveikė Europos klubų požiūrį į žaidėjų sutartis – nors dar daug su darbo ir socialiniais aspektais susijusių problemų yra neišspręstos – negalima paneigti ir neigiamų šio sprendimo pasekmių (pvz., žaidėjų pardavimo rinka, o ne vietinių žaidėjų ugdymas tapo pagrindine komandų sudarymo priemone);
- J. kadangi dėl išlaidų didėjimo bei atlyginimų infliacijos daugelį klubų ištinka finansinės krizės ir tai paskatina daug nusikalstamų veikų (susitarimus dėl varžybų baigties, korupciją ir t.t.);
- K. kadangi Komisija savo formaliuose sprendimuose patvirtino bendro žiniasklaidos teisių pardavimo suderinamumą su EB konkurencijos teise,

Bendra padėtis

1. pabrėžia, kad remia Europos futbolo modelį, kuris nustato bendrą ryšį tarp mėgėjiško ir profesionalaus futbolo;
2. pripažįsta, kad reikia ES lygiu imtis taisomųjų veiksmų kovojant su tam tikrais neigiamais reiškiniais, kad būtų užtikrinta teigiama profesionalaus futbolo su išpūdingomis varžybomis, aukštu klubų rėmimo lygiu ir didelėmis visuomenės galimybėmis lankyti varžybas ateitis;
3. pritaria „2006 m. nepriklausomos Europos sporto apžvalgos“ išvadoms ir ragina valstybes nares ir toliau dėti pastangas remti pirmininkaujančios JK parodytą iniciatyvą dėl taisomųjų veiksmų;
4. išreiškia norą neleisti, kad profesionalaus Europos futbolo ateitį lemtų teismų sprendimai, ir sukurti didesnę teisinę aiškumą;
5. pritaria bendram principui, kad grynios sporto taisyklės nepatenka į Sutarčių taikymo sritį, tačiau pažymi, kad profesionalaus sporto ekonominiai aspektai, atsižvelgiant į sporto ypatybes, kaip numatyta Nicos deklaracijoje, patenka į Sutarčių taikymo sritį;
6. prašo Komisiją parengti Europos futbolo veiksmų planą, kuriame būtų numatytos problemos, kurias spręs Komisija, ir naudojamos teisinės priemonės (direktyvos, gairės, grupinės išimtys, rekomendacijos), kad būtų pasiektas teisinis aiškumas ir sukurtos vienodos sąlygos profesionaliame futbole;

7. prašo Komisiją toliau tęsti struktūrinį dialogą su futbolo valdymo institucijomis ir kitomis suinteresuotomis šalimis, siekiant išspręsti teisinio neaiškumo problemas; ragina Komisiją pateikti savo nuomonę dėl aiškiai žinomų problemų;

Valdymas

8. ragina nacionalines ir Europos federacijas geriau apibrėžti ir suderinti savo kompetencijas, atsakomybę, funkcijas ir sprendimo priėmimo procesus, siekiant padidinti jų demokratiškumą, skaidrumą ir teisėtumą; kviečia Komisiją nustatyti sąlygas, pagal kurias būtų remiama teisėta savivalda;
9. tiki, kad pagerintas ir nukreiptas į geriau koordinuojamą savivaldą valdymas Europos lygiu sumažins didėjančią tendenciją kreiptis pagalbos į Komisiją ir Europos Teisingumo Teismą;
10. primygtinai reikalauja, kad futbolo valdymo institucijos, vykdydamos joms suteiktus savivaldos įgaliojimus, laikytųsi proporcingumo principo;
11. ragina FIFA padidinti savo struktūrų vidaus demokratiją ir skaidrumą;
12. mano, kad šiuo metu Europos Teisingumo Teisme nagrinėjama *Charleroi* byla turės svarbų poveikį mažesnių tarptautinių futbolo asociacijų konkurencingumui; mano, kad klubai privalo išleisti savo žaidėjus žaisti nacionalinėje komandoje be jokios kompensacijos; prašo Komisiją remti pastangas, nukreiptas į kuriamos bendros draudimo sistemos įdiegimą;
13. remia UEFA klubų licencijavimo sistemą, kuria siekiama užtikrinti lygias klubų galimybes ir prisidėti prie klubų finansinio stabilumo ir ragina UEFA ir nacionalines asociacijas UEFA sistemoje įkurti nepriklausomą teismo įstaigą, kuri prižiūrėtų ir reikalautų bendro suderinamumo su šia klubų licencijavimo sistema;
14. prašo valstybių narių aktyviai skatinti socialinį ir demokratinį futbolo rėmėjų vaidmenį, pvz., įtraukiant rėmėjus į klubų savininkų ratą ir klubų valdymą;

Kova su nusikalstamomis veikomis

15. remia futbolo valdymo institucijų pastangas įgyvendinti didesnę skaidrumą klubų savininkų struktūrose ir prašo Tarybą sukurti ir patvirtinti kovos su profesionalų futbolą persekiojančiomis nusikalstamomis veikomis, įskaitant pinigų plovimą, neteisėtas lažybas, dopingą ir susitarimus dėl varžybų baigties, priemones;

Socialinis, kultūrinis ir pedagoginis futbolo vaidmuo

16. pabrėžia futbolo teikiamas galimybes padėti socialiai pažeidžiamą jaunimą sugrąžinti į

doros kelią ir prašo valstybes nares keistis su tuo susijusia pažangiausia patirtimi;

17. aiškiai pabrėžia savo paramą UEFA priemonėms, kuriomis siekiama skatinti jaunų žaidėjų ugdymą – reikalaujama minimalaus namuose užaugintų žaidėjų skaičiaus klube ir nustatomi klubų sudėčių apribojimai – su sąlyga, kad šios priemonės išliks proporcingos ir nebus susijusios su žaidėjų pilietybe;
18. yra įsitikinęs, kad reikia priimti papildomus susitarimus, siekiant užtikrinti, kad, laikantis namuose užaugintų žaidėjų iniciatyvos, nevyktų prekyba vaikais, kai klubai siūlo sutartis labai jauniems žaidėjams; ragina Komisiją pateikti informaciją dėl galimo šios problemos sprendimo, atsižvelgiant į Tarybos pagrindų sprendimą dėl kovos su prekyba žmonėmis;
19. pabrėžia svarbų socialinių ir pedagoginių treniruočių centrų vaidmenį ir remia finansinį klubų, turinčių treniruočių centrą, skatinimą;

Užimtumas ir socialinės problemos

20. apgailestauja dėl skirtingų socialinių ir fiskalinių teisės aktų įvairiose valstybėse narėse, nes tai išderina pusiausvyrą tarp klubų ir dėl valstybių narių nenoro išspręsti šį klausimą Europos lygiu;
21. ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl direktyvos dėl žaidėjų agentų ir parengti aiškias gaires dėl trenerių profesinės kvalifikacijos pripažinimo;
22. ragina UEFA ir Komisiją dėti daugiau pastangų stiprinant socialinį dialogą Europos lygiu, nes taip galima išvengti ir išspręsti įtampos tarp žaidėjų ir darbdavių klausimą;

Kova su rasizmu

23. prašo Komisiją, valstybes nares ir visus, susijusius su profesionaliu futbolu, prisiimti atsakomybę dėl kovos su rasizmu tęsimo ir stiprinimo, pasmerkiant visų formų rasizmą; prašo taikyti griežtesnes sankcijas visiems rasistiniams veiksmai futbole; prašo UEFA ir nacionalines lygas nuosekliai, griežtai ir koordinuotai taikyti drausmines taisykles;

Konkurencijos teisė ir vidaus rinka

24. yra įsitikinęs, kad modulinės išlaidų kontrolės sistemos įvedimas, pvz., jei tokia sistema būtų įtraukta į atnaujintą klubų licencijavimo sistemą, galėtų padidinti finansinį stabilumą ir konkurencijos lygį tarp komandų; ragina UEFA kartu su klubais ir Komisija apgalvoti išlaidų kontrolės sistemą, kuri veiktų savivaldos pagrindu ir kuri būtų suderinama su Europos futbolo modeliu;
25. prašo Komisiją parengti aiškias gaires dėl valstybės pagalbos taisyklių, nurodant kokia viešosios paramos rūšis yra priimtina ir teisėta siekiant aiškių socialinių tikslų;

26. prašo Komisiją ir valstybes nares apsvarstyti galimos lažybų rinkos liberalizavimo pasekmes ir sporto, ypač futbolo, finansavimą padedančias užtikrinti priemonės;

Televizijos transliacijų teisių pardavimas ir konkurencijos teisė

27. mano, kad televizijos transliacijų teisių centrinė rinkodara yra Europos futbolo finansinio solidarumo išlaikymo pagrindas;
28. pabrėžia, kad negalima neįvertinti dabartinės direktyvos „Televizija be sienų“ 3 straipsnio a punkto naudos;
29. pabrėžia, kad profesionaliam futbolui yra gyvybiškai svarbu, kad iš televizijos transliacijų gautas pelnas būtų perskirstomas sąžiningai; pažymi, kad dabartinis UEFA Čempionų lygos televizijos transliacijų teisių paskirstymas vykdomas daugiausia remiantis televizijų rinkos dalimi; pažymi, kad tai yra palankiau didesnėms šalims ir silpnina mažų šalių klubų galimybes;
30. todėl kviečia UEFA kartu su Komisija sukurti didesnę šios srities konkurencingumą užtikrinančias priemones;

Dopingas

31. ragina valstybes nares pirmumo tvarka apsvarstyti dopingo prevencijos ir kovos su juo priemones, atlikti išsamų nacionalinių kovos su dopingu veiksmų planų įvertinimą ir skatinti derinimą ES lygiu.

0
0   0

32. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, UEFA ir FIFA.

AIŠKINAMOJI DALIS

1. BENDRA PADĖTIS

2006 m. pasaulio futbolo čempionatas Vokietijoje pavyko puikiai. Organizacija buvo nepriekaištinga. Puikius Europos nacionalinių komandų rezultatus, be abejo, lėmė aukšto lygio klubų žaidimas nacionalinėse ir Europos varžybose. Europos klubai nustato tarptautinio futbolo standartus.

Kalbant apie ekonominius aspektus, sportas sukuria apie 3-4 proc. Europos Sąjungos BVP, o sporto bendras metinis augimo lygis sudaro 4 proc. Tokia milžiniška plėtra lėmė televizijos transliacijų teisių, rėmimo, prekybos ir kitų pagalbinių veiklų vertės, o kartu su tarptautinių varžybų skaičiaus didėjimu ir nuolatinį darbo vietų augimą šiame sektoriuje.

Tačiau Europos futbolas susiduria su įvairiomis problemomis, kurių vienos futbolo valdymo institucijos išspręsti negali. Kadangi šiam sportui įtaką daro Europos teisė, labai svarbu, kad vykėtų konstruktyvus dialogas tarp Europos institucijų ir sporto valdymo institucijų.

Pirmininkaujantios JK iniciatyva buvo parengta nepriklausoma futbolo apžvalga ir Komisijos pirmininkui J. M. Barroso buvo pateikta išsami ataskaita.

Komisija pranešė, kad iki 2007 m. vidurio pateiks Baltąją knygą.

Europos Parlamentas negali likti nuošalyje ir turėtų pateikti aiškia savo poziciją.

Kito etapo metu, ši pozicija turėtų būti išplėsta ir apimti kitas profesionalaus sporto šakas bei profesionalų *moterų* sportą.

2. EUROPOS TEISĖS TAIKYMAS

Pirminiai teisės aktai

Sutartyse Europos Sąjungai nesuteikiama jokia aiški kompetencija nei dėl sporto apskritai, nei dėl futbolo konkrečiai. Bet sportas vis dėlto nėra tiesiogiai neįtrauktas į ES pirminius teisės aktus, todėl sportui taikoma ES teisės aktai. ETT sprendimuose ir EB sprendimuose aiškinama, kokį poveikį sportui ir profesionaliam futbolui turi 12, 39, 43-49, 81-87 straipsniai.

Amsterdamo ir Nicos deklaracijos

Abiejose 1997 m. ir 2000 m. deklaracijose pabrėžiamas futbolo socialinis vaidmuo, tačiau jose nekeičiama nuostata, kad ekonominiams sporto aspektams taikomos Sutarties nuostatos.

Antriniai teisės aktai

Antriniuose teisės aktuose taip pat nėra sistemingai atsižvelgiama į sporto ypatumus. Tokiuose teisės aktuose nagrinėjamas trenerių, žaidėjų agentų ir žaidėjų ne iš ES diplomų ir leidimų pripažinimas.

Vis dažniau ETT ir EB tampa paskutiniu gelbėjimosi ratu, kurio griebiasi sporto veikėjai. Toks precedentų praktikos taikymo požiūris atvedė į dar didesnę teisinę neaiškumą. Kyla klausimų dėl futbolo organizacijų, pvz., UEFA savivaldos galių (žr. 4. Valdymas).

Sutarties dėl Konstitucijos projektas

Sutarties dėl Konstitucijos III-282 straipsniu sportui būtų suteikiamas teisinis pagrindas. Tačiau dabar numatytas straipsnis teisinio aiškumo nesuteiktų.

3. YPATUMAI

Futbolas atlieka svarbią *socialinę funkciją*, susijusią su pedagoginiais ir integracijos, visuomenės sveikatos, kultūriniais ir pramogų tikslais.

Be to, *pati žaidimo esmė* yra ypatinga: čia negalima taikyti laisvos ekonominės konkurencijos teisės aktų, nes futbolo klubui, norinčiam parodyti įdomias varžybas, reikia turėti panašaus pajėgumo varžovus.

Europos futbolo modelis

Europos futbolo modelį galima apibūdinti kaip atviras sporto varžybas, pagal kurių rezultatus galima patekti į aukštesnę arba iškristi į žemesnę lygą (tikslas – laimėti varžybas), kur nėra aiškaus profesionalaus ir mėgėjiško futbolo atskyrimo. Dėl to susidaro piramidės tipo struktūra, kurioje daugelis mėgėjiškų klubų sudaro pagrindą geriausiems profesionaliems klubams, rungtyniaujantiems nacionaliniu ir Europos lygiu¹.

Dabartinė klubų akcijų kotiravimo *vertybinių popierių biržoje* kryptis yra žingsnis JAV sporto modelio link. Kyla klausimas, ar su tradiciniu Europos modeliu gali būti suderinamas dviejų tikslų (laimėjimo rungtynėse ir maksimalaus akcininkų pelno) siekimas.

4. VALDYMAS

A. Savivalda ir kelių lygių valdymas

Pagrindinis iššūkis šiandien yra išlaikyti federacijų išimtinę teisę formuoti žaidimo taisykles ir, ypač, organizuoti sporto varžybas. Iš esmės federacijų ir jų sprendimų teisėtumą lemia jų demokratiškos, atstovaujamosios ir atsiskaitomosios struktūros ir sprendimo priėmimo procedūrų skaidrumo lygis.

Kalbant apie padėtį Europos lygiu, jei atstovaujamosios ir demokratiškos futbolo institucijų savivalda bus sustiprinta Europos lygiu, klubams nebus pagunda kreiptis į Komisiją kaip į „apeliacinę“ ar gelbėjimosi instituciją.

Galima pažymėti keletą kitų, su valdymu susijusių, klausimų:

¹ Profesionalios ir mėgėjiškos lygos JAV yra aiškiai atskirtos. Aukščiausiose uždaroje lygose rungtyniaujantys JAV klubai orientuojasi labiau į pelną nei į laimėjimus. Nėra iškritimo ar patekimo į aukštesnę lygą. Siekdami įdomių varžybų, klubai gali imtis persikirstymo priemonių (mainų).

1. Klubai kovoja ne tik nacionaliniu lygiu, tačiau ir Europos lygiu (UEFA klubų varžybose). Įvairiose šalyse skirtingai taikomi klubų licencijavimo režimai, todėl profesionaliam futbolui Europoje nesudaromos vienodos sąlygos. Todėl reiktų atsakyti į šiuos klausimus:

- ar reikia ir toliau taikyti licencijavimo sistemą nacionaliniu lygiu;
- ar gali nacionalinės federacijos išlikti centrinėmis sprendimų priėmimo institucijomis;
- ar galima pasiekti daugiau susitarimų UEFA lygiu.

2. Naujausias UEFA ir FIFA savivaldos galių vertinimo pavyzdys yra Charleroi byla, kurioje klubai abejoja FIFA taisykle, pagal kurią klubai turi išleisti savo žaidėjus į nacionalinių rinktinių varžybas be teisės į kompensaciją. Turi būti rastas kompromisas tarp FIFA ir klubų.

3. Reikia pripažinti futbolo teritorinio organizavimo principą.

B. Geras valdymas

Finansinis skaidrumas

Siekiant apsisaugoti nuo finansų nutekėjimo ir tvarkymo skirtumų, dėl kurių atsiranda su klubų ekonominiais pajėgumais susijusios konkurencijos iškraipymai, Europos klubams reikia nustatyti vienodą finansų kontrolę.

Todėl reikia apsvarstyti:

- ar UEFA licencijavimo sistemą reikia pradėti taikyti visose Europos profesionalų lygose;
- ar kiekvienoje šalyje reikia įdiegti klubų valdymą kontroliuojančią struktūrą;
- ar turime raginti UEFA įkurti nepriklausomą instituciją, kuri prižiūrėtų bendrą suderinamumą su klubų licencijavimo sistema ir vykdytų platesnius, su sportu susijusius, patikrinimus.

Kiti klausimai:

- klubų savininkai;
- klubų įstatų suvienodinimas.

Siekiant ir toliau skatinti rėmėjų įsitraukimą, reikia kurti ir skatinti rėmėjų tiesioginio judėjimo iniciatyvas.

5. SOCIALINIS IR KULTŪRINIS VAIDMUO

Futbolas yra puiki priemonė socialiai pažeidžiamą jaunimą sugrąžinti į doros kelią.

UEFA patvirtino namuose išugdytų žaidėjų taisyklę, siekdama išvengti po sprendimo Bosmano byloje atsiradusio mažėjančio suinteresuotumo treniruoti jaunimą. Šiuo metu svarbiausia pasiekti šio reiškinių teisinį aiškumą.

Tuo pat metu reikia neleisti klubams siūlyti sutartis jauniems žaidėjams (iki 15 m.), nes šis reiškinys iškreipia namuose išugdytų žaidėjų taisyklės tikslą.

Dėl to turi būti pabrėžtas svarbus treniruočių centrų vaidmuo. Per finansinio perskirstymo sistemas arba fiskalines iniciatyvas reiktų sudaryti vienodas galimybes treniruočių centrus turintiems ir neturintiems klubams.

Kova su rasizmu

Parlamento parengta deklaracija dėl kovos su rasizmu pradėtas darbas turi būti tęsiamas. Europos Komisija, valstybės narės ir visi ekonominiai veikėjai profesionalaus futbolo srityje privalo siekti, kad būtų nustatytos griežtesnės sankcijos už bet kokius rasistinius veiksmus futbole. UEFA ir nacionalinės lygos turėtų nuosekliai, griežtai ir suderintai taikyti drausmines taisykles.

6. UŽIMTUMAS IR SOCIALINIAI KLAUSIMAI

Bosmano byla – žaidėjų padėtis

1995 m. sprendimas Bosmano byloje turėjo ilgalaikį teigiamą poveikį Europos klubų požiūriui į žaidėjų sutartis. Tačiau daug profesionalių žaidėjų Europoje („Fifpro“ duomenimis apie 50%) vis dar neturi darbo sutarčių su savo klubais, o daugelis darbo ir treniruočių sutarčių yra probleminės teisiniu požiūriu.

Socialiniai ir fiskaliniai skirtumai

Valstybių narių socialinės ir fiskalinės srities teisės aktų skirtumai lemia įvairių Europos klubų skirtumus ir tampa priežastimi, dėl kurios žaidėjai palieka savo valstybę.

Be abejo, šias problemas galima išspręsti per profesionaliems žaidėjams ir klubams taikomo teisinio, socialinio ir fiskalinio statuso derinimą ir (arba) sulyginimą. Taip būtų galima sukurti galimybę pagerinti profesionalių žaidėjų *socialines teises* (pensija, nedarbą, nedarbingumą dėl ligos ir t.t.), kurios nėra užtikrinamos visos valstybėse narėse. Šias problemas reikia spręsti per *socialinį dialogą*.

Kiti klausimai:

- Europos žaidėjų agentų direktyva;
- socialinis dialogas;
- profesinės kvalifikacijos pripažinimas;
- žaidėjų kvotų klausimas;
- tarptautinių mainų būklė.

7. KONKURENCIJOS TEISĖ IR FUTBOLAS

Kaip paminėta 3 punkte, futbolui negalima taikyti laisvos ekonominės konkurencijos teisės aktų, neatsižvelgiant į futbolo ypatumus. Norint, kad vyktų įdomios varžybos, būtina subalansuota ekonominė konkurencija.

Antimonopoliniai įstatymai ir išlaidų kontrolė

Į profesionalų futbolą įdiegta (savivaldos) *modulinė išlaidų kontrolės sistema* taptų konkurencingumą ir kartu vienodas sąlygas komandoms Europos lygiu didinančia priemone. Tačiau reikėtų ir toliau tirti kontrolės sistemos perspektyvas ir pasekmes.

Valstybės pagalba

Viešosios institucijos prisideda prie futbolo finansavimo įvairiais lygiais (vietiniu, regioniniu, nacionaliniu). Toks finansavimas reglamentuojamas skirtingai, todėl klubai rungtyniauja tur

ėdami skirtingas galimybes. Siekiant vienodų sąlygų, yra būtinos aiškios valstybės pagalbos taisyklės. Esant tokiai padėčiai, pats svarbiausias klausimas – koks viešosios paramos tipas yra tinkamas ir teisėtas, siekiant įgyvendinti aiškius socialinius tikslus (investicijas į treniruočių centrus), ir dėl kokių priemonių atsiranda konkurencijos iškreipimas?

8. FUTBOLO VIDAUS RINKOS ASPEKTAI

- Rėmimo iš užsienio paslaugų teikimo apribojimai („jautrių produktų“, pvz., alkoholinių gėrimų ir lažybų paslaugų).
- Apribojimai dėl sporto lažybų paslaugų siūlymo ir reklamos, kai tokios paslaugos ateina iš užsienio (dėl to Komisija neseniai pradėjo procedūras prieš 7 valstybes nares).
- Sporto transliacijų priėmimo apribojimai kitose valstybėse narėse dėl teritorinio transliacijos teisių pardavimo.
- Vartotojų interesai: bilietų paskirstymas.

9. ŽINIASKLAIDA IR KONKURENCIJOS TAISYKLĖS

Bendras žiniasklaidos teisių pardavimas yra esminis principas, siekiant apsaugoti Europos futbolo solidarumo modelį. Komisija priėmė tris principinius sprendimus dėl futbolo rungtynių žiniasklaidos teisių², kuriuose leidžiamas bendras žiniasklaidos teisių pardavimas. Europos Komisijos yra prašoma ištirti, kaip tokį modelį būtų galima patvirtinti visoje Europoje. Prieš tai reikia atlikti išsamų sprendimų dėl žiniasklaidos teisių įvertinimą (poveikio ir veiksmingumo). Be to, reikia įtraukti ir naujosios žiniasklaidos ekonominį poveikį.

Šiam žaidimui svarbiausia, kad pelnas iš šių teisių būtų perskirstytas sąžiningai. Dabartinis UEFA Čempionų lygos pajamų iš televizijos teisių paskirstymas (didžiąja dalimi atsižvelgiant į televizijų rinkos dalį) yra palankesnis didesnėms valstybėms ir dėl to turi būti peržiūrėtas.

Nemokama TV

Negalima neįvertinti dabartinės direktyvos „Televizija be sienų“ naudos. Direktyvoje leidžiama nacionalinėms valdžios institucijoms nustatyti tam tikrą įvykių, kuriuos turi būti leidžiama transliuoti per televiziją nemokamai, skaičių. Šį principą būtina išlaikyti peržiūrėtoje direktyvoje „Televizija be sienų“.

---

² 2003 m. liepos 23 d. Europos Komisijos formalus sprendimas, suteikiantis išimtį UEFA Čempionų lygos bendro žiniasklaidos teisių pardavimui; 2006 m. kovo 22 d. Europos Komisijos sprendimas, paremtas EB Sutarties konkurencijos taisyklėmis, kuriuo įteisinami Anglijos Futbolo Asociacijos „Premier“ lygos išsipareigojimai dėl „Premier“ lygos futbolo turnyro žiniasklaidos teisių pardavimo. Šioje byloje kalbama apie Anglijos „Premier“ lygos turnyre dalyvaujančių futbolo klubų susitarimą bendrai parduoti šio turnyro žiniasklaidos teises per Anglijos futbolo asociacijos „Premier“ lygą; Direktyva 89/552/EEB „Televizijos be sienų“.

Kiti klausimai, kuriuos reikia išaiškinti:

- rungtynių teisių turėtojai (klubai ar federacijos);
- klubų transliacijų teisių registravimas savo kredituose, net jei tokios teisės valdomos kolektyviniu būdu;
- futbolo tvarkaraščio keitimas transliuotojų nuožiūra;
- išimtinės teisės ir galimybė laisvai pateikti ir komentuoti sporto įvykius radijui ir rašytinei žiniasklaidai;
- laikinas rungtynių transliavimo blokavimas, siekiant palaikyti mėgėjų rungtynes ir rėmėjų dalyvavimą stadionuose.

10. DOPINGAS

Kovos su dopingu sėkmė priklauso nuo tarptautinės prevencijos ir nuobaudų politikos stiprumo.

11. TEISINIAI VEIKSMAI: PAGRINDAS, VEIKSMŲ PLANAS, GAIRĖS, DIREKTYVA

Po konsultacijų su suinteresuotomis šalimis, Europos Parlamentas gali pasirinkti įvairias priemones (ar tokių priemonių rinkinį):

- raginti sukurti *reglamentavimo pagrindus*, kuriuose būtų atsižvelgiama į sporto ypatumus ir būtų nustatytos suderintos taisyklės, užtikrinančios sveiką konkurenciją ir vienodas sąlygas. Tačiau reikia pripažinti, kad be tinkamo teisinio pagrindo Sutartyse tai padaryti bus sunku;
- raginti parengti *veiksmų planą*, kuriame būtų nustatytos problemos, kurias turi išspręsti Komisija, ir nustatytos naudotinos priemonės: gairės, direktyvos, rekomendacijos, pagrindų sprendimai.
- raginti įkurti *ES sporto agentūrą*?